

Sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w Tułowicach za rok 2020 .

Zespół Interdyscyplinarny został powołany Zarządzeniem Nr 178/2016 Wójta Gminy Tułowice z dnia 18 listopada 2016 roku celem realizacji działań określonych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Tułowice. Celem Zespołu Interdyscyplinarnego jest działalność profilaktyczna i pomoc rodzinom w przewyżczeniu trudnych sytuacji życiowych.

Zespół Interdyscyplinarny działa w oparciu o Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016- 2020. Powołany został Uchwałą Nr IV/21/11 Rady Gminy Tułowice z dnia 10 lutego 2011 roku w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków oraz szczegółowych warunków funkcjonowania Zespołu.

Zespół Interdyscyplinarny to grupa specjalistów z różnych instytucji, łącząca swoją wiedzę, umiejętności oraz możliwości wynikające z instytucji, którą reprezentują, podejmująca współpracę i skoordynowane działania mające na celu niesienie pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałanie zjawisku przemocy na terenie gminy Tułowice.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego działają na podstawie wyżej wymienionych aktów prawnych oraz porozumień zawartych między Burmistrzem Tułowic a podmiotami, których przedstawiciele wchodzi w skład Zespołu. Członkowie Zespołu wykonują zadania w ramach obowiązków zawodowych i służbowych lub społecznie. Porozumienie stanowi jednocześnie formę zobowiązania do zapewnienia i tworzenia możliwości, udziału w posiedzeniach i pracach zespołu lub grup roboczych wytypowanych przedstawicieli.

Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. z 2020r., poz. 218) oraz Regulaminem Zespołu Interdyscyplinarnego do realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego przekazuje Radzie Miejskiej w Tułowicach sprawozdanie z działalności Zespołu za rok kalendarzowy do 30 kwietnia roku następnego.

W dniu 18 października 2011 r. weszło w życie rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. (Dz. U. Nr 209, poz. 1245), w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (NK).

„Niebieska Karta” - to rozpoznanie zaburzeń życia rodzinnego wywołanych stosowaniem przemocy, ułożenie planu pomocy oraz podjęcie działań interwencyjnych.

Do realizacji wymienionej procedury zobligowani są przedstawiciele policji, sądu, ośrodków pomocy społecznej, oświaty, ochrony zdrowia i gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych. Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” następuje poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta-A” przez przedstawiciela wyżej wymienionych podmiotów, który zostaje przekazany do Przewodniczącego

Zespołu Interdyscyplinarnego, który z kolei niezwłocznie przekazuje go członkom Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupy roboczej.

Grupy robocze zajmują się rozwiązywaniem problemów związanych z występowaniem przemocy w indywidualnych przypadkach, według procedury „Niebieskie Karty”. Dokonując analizy sytuacji rodzinnej - wypełniając formularz „Niebieska Karta – C”, z osobą wobec której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą oraz „Niebieska Karta – D”, z osobą wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie.

Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego odbywają się średnio raz na kwartał. Podczas posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego omawiano problemy zjawiska przemocy w rodzinie występujące w jednostkach reprezentowanych przez członków Zespołu. Podejmowano działania wynikające z procedury „Niebieskie Karty”, ustalono plany działań w indywidualnych przypadkach.

W roku 2020, w roku ogłoszonego stanu epidemicznego na terenie kraju do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 5 formularzy „Niebieskiej Karty -A”, które sporządzone zostały przez Policję.

Oprócz w/w kart Zespół Interdyscyplinarny prowadził prace łącznie w 10 rodzinach, w tym 4 rodzinach, w których procedura była wszczęta w poprzednich latach.

Procedurę „Niebieskie Karty” realizowano podczas spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych. Głównym problemem przemocy było nadużywanie alkoholu oraz konflikty rodzinne.

Pomimo trwającej pandemii ciągłość pracy Ośrodka była zachowana. Dla osób doświadczających przemocy zorganizowany został punkt przyjęć, w sytuacji wystąpienia przemocy po raz pierwszy grupa robocza ustalała termin spotkania w Sali, która zapewniała pracownikom i osobom bezpieczne warunki pracy. Zapewnione były szczególne środki ostrożności, określone przez Ministerstwo Zdrowia oraz Główny Inspektorat Sanitarny. Bezwzględnie przestrzegany był reżim sanitarny. Osoby doświadczające przemocy były informowane o aplikacji mobilnej „Twój Parasol”.

W minionym roku członkowie Zespołu systematycznie brali udział w 4 posiedzeniach, na których omawiano realizację procedury „Niebieskie Karty” na terenie gminy oraz działania w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016–2020.

Od miesiąca stycznia 2020 roku do 31 grudnia 2020 roku odbyło się 32 posiedzenia grup roboczych. Grupy robocze były prowadzone w zależności od zgłaszanych potrzeb i wynikały z problemów w indywidualnych przypadkach. Członkami grup roboczych byli: pracownicy socjalni, dzielnicowi, członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tułowicach, pedagodzy szkolni, kuratorzy zawodowi, przedstawiciele oświaty, służby zdrowia. Udział w/w osób był bardzo ważny.

Na spotkania grup roboczych zapraszane były osoby, co do których istniało podejrzenie, że są dotknięte przemocą- ofiary przemocy oraz wzywane osoby, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc. Podczas tych spotkań były podejmowane działania na rzecz 10 rodzin. W 4 przypadkach zakończono procedurę „Niebieskie Karty”, gdyż zaplanowane przez zespół specjalistów działania zostały zrealizowane. Wspólna wymiana doświadczeń, spostrzeżeń pozwalała podjąć szersze działania pomocowe. Bezpośredni sposób przekazywania informacji, podejmowanie

konkretnych działań niewątpliwie usprawniały pracę i znacznie szybciej pozwalały na osiągnięcie zamierzonego celu.

Efekty działań grup roboczych:

- 3 osoby zostały skierowane na spotkanie do Punktu Konsultacyjnego, celem zmotywowania do podjęcia leczenia swojego uzależnienia,
- 1 osoba została skierowana do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, celem podjęcia leczenia odwykowego, efektem było odbycie detoksu przez osobę,
- 9 osób otrzymało wsparcie psychologiczne w ramach oferty kierowanej przez OPS,
- 1 osoba otrzymała pomoc prawną,
- 18 osób objętych zostało wsparciem pracowników socjalnych Ośrodka Pomocy Społecznej w Tułowicach.

Z przebiegu spotkań grup roboczych wynika, że interdyscyplinarność ma wiele zalet:

- szybki i pełny przepływ informacji między służbami społecznymi, możliwość podjęcia działań zaplanowanych i skoordynowanych, nie powielających się i wykluczających się wzajemnie. W trakcie naszych spotkań mogliśmy zapoznać się ze sposobem realizacji procedury „Niebieskie Karty” przez poszczególne instytucje. Członkowie zespołu spotykali się regularnie i przeprowadzali wizyty domowe w środowiskach potrzebujących wsparcia.

Członkowie grupy roboczej nadal nie dysponują żadnymi narzędziami pozwalającymi na zmobilizowanie sprawcy do udziału w spotkaniach, a tym bardziej do podjęcia działań, ustalonych w ramach indywidualnych planów pomocy rodzinie, jak podjęcie leczenia odwykowego czy udział w programie korekcyjno-edukacyjnym dla sprawców przemocy.

Zespół Interdyscyplinarny w 2020 roku realizował również działania zawarte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy na lata 2016-2020.

Dbając o edukację w zakresie przemocy i mając na uwadze dobro poszkodowanych, w tym dzieci członkowie zespołu podnosili swoje kwalifikacje i uczestniczyli w szkoleniach on-line z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie tj.

1. Zmiany 2020 r. w Prowadzeniu Niebieskiej Karty- Praca z osobami oraz rodzinami uwikłanymi w przemoc domową w czasie i po zakończeniu stanu zagrożenia epidemicznego i stanu epidemii.
2. Kontakt z osobą pokrzywdzoną i osobą stosującą przemoc.

Podobnie jak w latach ubiegłych Zespół Interdyscyplinarny w Tułowicach prowadził działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Jednym z nich jest realizowana kampania ulotkowa i plakatu. Polega na dystrybuowaniu ulotek informacyjnych zawierających informacje dotyczące przemocy w rodzinie oraz dostępnych form pomocy dla osób uwikłanych w przemoc domową. Na ulotkach zamieszczone były adresy instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz numery telefonów, gdzie szukać pomocy. Ulotki i plakaty są przekazywane na bieżąco do placówek oświatowych, dostępne w Punkcie Konsultacyjnym działających w strukturach Ośrodka Pomocy Społecznej.

Instytucje i podmioty starają się maksymalnie wspierać rodziny w trudnych sytuacjach życiowych, w szczególności dzieci.

Profesjonalna pomoc świadczona w roku sprawozdawczym to przede wszystkim oddziaływanie wspierające, które były skierowane do osób będących w trudnej sytuacji kryzysowej spowodowanej przemocą ze strony najbliższych. Realizowane przez instytucje świadczące pomoc osobom dotkniętym przemocą domową formy pomocy (min. poradnictwo prawne, psychologiczne z zakresu uzależnień) mogły się przekładać na tworzenie lepszej jakości życia osób, które korzystały z oddziaływań wspierających. Można również stwierdzić, że działania o tym charakterze zmniejszyły poczucie osamotnienia i bezradności wielu osób zgłaszających się po pomoc, co oznacza, że zniwelowały zagrożenie ich wykluczeniem społecznym.

Obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego zapewnia Ośrodek Pomocy Społecznej w Tułowicach.

Nie reagując na przemoc bierzemy na siebie odpowiedzialność za cierpienie drugiego człowieka, a być może i jego życie. Dlatego naszym obowiązkiem moralnym jest zgłaszanie odpowiednim służbom przypadków przemocy. Przemoc doznawana ze strony najbliższej osoby jest doświadczeniem traumatycznym, okaleczającym psychikę. Interdyscyplinarne podejście daje poczucie skuteczności, kompetencji, że wykorzystano się wszystkie możliwości, jakie gmina posiada, a zaplanowana wspólna, profesjonalna pomoc przyniesie lepsze rezultaty. Osoby doznające przemocy potrzebują zwykle pomocy psychologicznej, prawnej, materialnej, medycznej, a także wsparcia emocjonalnego. Dlatego przeciwdziałanie przemocy w rodzinie nie może opierać się wyłącznie na działalności jednej instytucji, gdyż żadna z nich nie ma wystarczających narzędzi, kompetencji i możliwości rozwiązania wszystkich problemów rodziny.

Porównując naszą pracę z innymi zespołami można stwierdzić, że pracujemy dobrze. Wpływa to z faktu, że na naszym terenie jest dostępność do takich placówek jak Punkt Konsultacyjny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przeszkolona kadra – pracownicy socjalni, policjanci, pedagodzy, kuratorzy sądowi.

Brakuje natomiast mieszkań na potrzeby osób, które z uwagi na przemoc muszą opuszczać dom, a najczęściej są to najślabi członkowie rodziny, czyli dzieci. Nadal jednak brak jest odpowiednich narzędzi nacisku na osoby podejrzane o stosowanie przemocy, nakładających na nich obowiązek uczestnictwa w spotkaniach grup roboczych czy podjęcia terapii w celu rozwiązania problemów.

Wskazana jest kontynuacja działań szkoleniowych, w tym umożliwienie przedstawicielom służb doskonalenia kompetencji miękkich, m.in. umiejętności psychologicznych z zakresu komunikacji interpersonalnej, umiejętności motywowania do zmiany. Wskazane jest także aktualizowanie wiedzy z zakresu procedur interwencyjnych i przepisów prawnych. Powyższe zwiększy prawdopodobieństwo tego, że przedstawiciele służb zaangażowanych w prowadzenie procedury „Niebieskie Karty” będą realizowali swoje obowiązki na wysokim poziomie, a osoby uwikłane w przemoc skorzystają z dostępnej w Gminie Tułowice oferty pomocowej.

Sporządziła:

Ewa Ziubrzycka-Bień

Tułowice, 19.02.2021 r.